

1905-04-14

SENDER

Jens Ferdinand Willumsen

RECIPIENT

Emil Hannover

FACTS

Document type:

Letter

Language:

Dansk

Date explanation:

Datering i brev.

Sender's location:

Avenue de Saxe, Paris

Archive:

Den Hirschsprungske Samling

TRANSCRIPTION

[med blyant i Hannovers hånd:] Willumsen

59 avenue de Saxe. Paris.

14 April 1905.

Kære Hannover.

Naar jeg igjen efter saa mange
Aars Tavshed atter skriver til
Dem saa er naturligvis Deres
gode Artikkel¹ forleden Aarsag
dertil.

Jeg skriver imidlertid ikke til
Dem for at takke Dem for den;
en Kritikker skal ikke takkes,
af samme Grund som han ikke
bør maa skældes ud fordi han
er dadlende. Jeg beholder
for mig selv Glæden over at

[2]

være bleven værdsat og forstaaet.

Men jeg skriver til Dem for at
ønske Dem til Lykke med Deres
Genindsættelse i "Politikken" — til
Deres Tilbagevenden til Livet
i Nutiden, som De havde truk-
ket Dem tilbage fra, for at
sysle med den nemmere og
mindre interessante og mindre
værdifulde Ting: De afdødes
afsluttede Virksomhed — Jeg
tror nu paa, at det atter vil
dages i Danmark. De vil
sikkert bringe Liv i den sure

[3]

stillestaaende Kunst, som smyk-
ker sig med den falske Beteg-
nelse at være ægte Dansk.
Som om Danmark kun indeholdt
Kedsommelighed og Graavejr og Regn-
vejr. Som om Danmark ikke

har sin stolte Møensklint, sit
vilde Vesterhav, sine hvide feagtige
Vinterdage, Sin Sommerfest under
den skønne Kuppelbøg, og den
ødelæggende Orkan — og endnu sine
voldsomme Vikingsønner. Som
andre Lande ikke ogsaa har sin
Tristhed og sit Graavejr, er der nogen

[4]

Forskel paa Lyneborg Hede og Jyllands
eller er der noget tristere end Sand-
markerne omkring Berlin.

Ethvert Land her sin Skønhed og
sin Hæslighed, og naar Graaheden
og Tristheden kommer i Mode er
det et Tegn paa, at det er kun
Tristhed og Graahed[,] det der findes
i Samtidens Hjærte.

Bort med Maalet: National Kunst;
Og bort med al Isolering, det giver
Kasteaand og Ensidighed for en Tid
og Dumhed for bestandig. ... Liv
er det Vekslen, en evig Køren ud og
Køren ind, alt blandes og derved
fornyder det sig.

[5]

Der var nok et og andet at bemærke
med Hensyn til Artiklen. Natur-
ligvis kun Bagateller.

Det er La Fontaines Fabel om Fugle-
kongen jeg har skaaret i Rammen
paa Bjærgbestigersken. Enhver
kan tænke derved hvad han vil,
jeg tænker mit.

I de tre Lachmænd er der ikke
saa megen Gaadefuldhed som De
tror. Der skal ses ganske natur-
lig paa dem, saa afslører de sig
ogsaa naturligt. Den eneste
Symbolik jeg har tilladt mig er

Anvendelsen af et Sjavl. Den

[6]

der bærer det giver Kærligheden.

Men jeg indrømmer at det er gjort

mere for at more mig selv end for

at lægge Betydning ind deri.

Hvad de forestiller: Jo i det

første kommer Moderen med et

Glas Mælk ud til det legende Barn,

Hun siger saadant noget som

“Se her er den Mælk som din lille

Bondekone har malket”. I det

andet i Skoven: Efter at Moderen

har forklaret for Barnet det der

staar i Bogen, gaar hun over til

at tale om Naturen, om alle

Tings Forgængelighed (det omblæste

[7]

Træ)[.] Naturligvis har jeg tænkt

mig mange andre Ting; men disse

kommer ikke Beskueren ved, det

er Ting der har været mig nødvendige

for at produsere. For mig er Pro-

duktion en Frigørelse af en det

Stof som fylder til Trængsel Hjør-

nen — og jeg kan ikke begynde

paa at arbejde før jeg har fyldt

min Hjerne med al den Viden der

kommer Sagen ved — saa at det under

Arbejdets Gang er mig en Lettelse

at komme af med al det jeg ved.

Det tredje Billed har De rigtig

forstaaet.

[8]

Den lille ekstra Slutning, De satte

paa Artiklen, haaber jeg maa

have den Virkning, som De til-

tænker og jeg som over al Maade

trænger til. Det er dog mærke-

ligt, at naar jeg, som iaar og f

nogle Gange forhen, — lad mig sine[sic]
det rent ud — er i Stand til at
vække saa stærk Sympati, dog
ikke kan tjene saa mange Penge
at jeg kan leve og arbejde som
det er nødvendigt for en Kunstner,
eller blot som et Menneske af den
almindelige arbejdende Stand, for
ikke at sige, overhovedet ernære mig.
Modtag nu selv og Deres Hustru
mine bedste Hilsner. Deres
J.F. Willumsen.

¹ Politiken 10. april 1905, forsiden.

59 avenue de Saxe. Paris. ^{Willmøse}

14 April 1905.

Kære Hannover.

Naar jeg igjen efter saa mange
Aars Tavshed atter skriver til
Dem, saa er naturligvis Deres
gode Artikkel forleden Aarsag
dertil.

Jeg skriver imidlertid ikke til
Dem for at takke Dem for den;
en Kritiker skal ikke takkes,
af samme Grund som han ikke
~~bør~~ maa skældes ud fordi han
er dadlende. Jeg beholder
for mig selv Glæden over at

være bleven værdsat og forstået.
Men jeg skriver til Dem for at
ønske Dem til Lykke med Deres
Genindsættelse i "Politikken" - til
Deres Tilbagevenden til Livet
i Nutiden, som De havde trukket
Dem tilbage fra, for at
sysle med den nemmere og
mindre interessante og mindre
værdifulde Ting: De afdødes
afsluttede Virksomhed - Jeg
tror nu paa, at det atter vil
dages i Danmark. De vil
sikkert bringe Liv i den sure

stille staaende Kunst, som smyk-
ker sig med den falske Beteg-
nelse at være ægte Dansk.

Som om Danmark kun indeholdt
Kedsommelighed og Graavejr og Regn-
vejr. Som om Danmark ikke
har sin stolte Møensklint, sit
vilde Vesterhav, sine hvide feagtige
Vinterdage, sin Sommerfest under
den skønne Kuppelbøg, og den
ødelæggende Orkan — og endnu sine
voldsonne Vikingsønner. Som
andre Lande ikke ogsaa har sin
Frosthed og sit Graavejr, er der noget

Forskæl paa Lyneborg Hede og Jyllands
eller er der noget tristere end Sand-
markerne omkring Berlin.

Enhvert Land har sin Skønhed og
sin Hæslighed, og naar Graaheden
og Tristheden kommer i Mode er
det et Tegn paa, at det er kun
Tristhed og Graahed det der findes
i Samtidens Hjerter.

Bort med Maalet: National Kundt,
Og bort med al Isolering, det giver
Kustaaend og Ensighed for en Tid
og Dumhed for bestandig. ~~S~~ Liv-
er ~~et~~ Uekslen, en evig Køren ud og
Køren ind, alt blandes og derved
fornyser det sig.

Der var nok et ^{og} andet at bemærke
med Hensyn til Artiklen. Natur-
ligvis kun Bagateller.

Det er La Fontaines Fabel om Fugle-
kongen jeg har skaaret i Rammen
paa Bjærgbestigersken. Enhver
kan tænke derved hvad han vil,
jeg tænker mit.

I de tre Lachmænd er der ikke
saa megen Gaadefuldhed som De
tror. Der skal ses ganske natur-
lig paa dem, saa afslører de sig
ogsaa naturligt. Den eneste
Symbolik jeg har tilladt mig er
Anvendelsen af et Sjavl. Den

der bærer det giver Kærligheden.

Men jeg indrømmer at det er gjort
mere for at more mig selv end for
at lægge Betydning ind deri.

Hvad de forestiller: Jo i det
første kommer Moderen med et
Glas mælk ud til ^{det} legende Barn,
Hun siger saadant noget som
"Se her er den Mælk som din lille
"Bondekone har malket". - I det
andet i Skoven: Efter at Moderen
har forklaret for Barnet det der
staar i Bogen, gaar hun over til
at tale om Naturen, om alle
Tings Forgængelighed (det omblæste

Trece) Naturligvis har jeg tænkt
mig mange andre Ting; men disse
kommer ikke Beskueren ved, det
er Ting der har været mig nødvendig
for at produsere. For mig er Pro-
duktion en Frigørelse af en det
Stof som fylder til Trængsel Hjer-
nen - og jeg kan ikke begynde
paa at arbejde før jeg har fyldt
min Hjerne med al den Viden der
kommer Sagen ved - saa ^{at det} under
Arbejdet's Gang er mig en Lettelse
at komme af med al det jeg ved.

Det tredje Billede har De rigtig
forstaaet.

Den lille ekstra Slutning, De satte
paa Artiklen, haaber jeg maa
have den Virkning, som De til-
tænker og som jeg overal Maade
trænger til. Det er dog mærke-
ligt, at naar jeg, som iaar og $\frac{1}{2}$
nogle Gange forhen, — lad mig sige
det rent ud — er i Stand til at
vække saa stærk Sympati, dog
ikke kan tjene saa mange Penge
at jeg kan leve og arbejde som
det er nødvendigt for en Kunstner,
eller blot som et Menneſke af den
almindelige arbejdende Stand, for
ikke at sige, overhovedet ernære mig.

Modtag nu selv og Deres Hustru
mine bedste Hilsener. Deres
J.F. Willumsen.